

§ סימן קפג – אשה שרואת טיפת דם צריכה לישב ז' נקיים §

טהרה, צריכה שתדע שלא יהיה שום דם אפילו בבה"ח, דאף דאילו הוי ידעינן בבירור שלא יצא עוד דם מפנימי לבה"ח, לא מטמא תו הדם הנשאר בבה"ח, מ"מ כל זמן שאינה בודקת בכל בה"ח שלא תמצא שום דם, חיישינן שמא יצא עוד מפנימי כיון דהוחזק מעיינה פתוח, אלא דנ"מ היכא שנעקר מן המקור שלא כדרך ראייה, לא איכפת לן כלום ביציאת חוץ דרך ראייה).

ואפילו לא ראתה אלא טיפת דם כחרדל,**יושבת עליו שבעה נקיים. כגב: כלאשר**

יפצול משפטן לקמן סימן קל"ו - וה"ה פחות מחרדל, יורבותא דטיפת דם כחרדל, היינו משום דהוה מצינן למימר, דבדמ מרובה דוקא הוא שראוי להחמיר בו, דשמא יצא מן המקור בשלשה ימים זה אחר זה, ושהה בפרוזדור שהוא כמו שיצא לחוץ, וצריכה מן התורה שבעה נקיים אם היא בימי זובה, ולהכי נקט טיפה כחרדל, אע"ג דודאי אינה אלא ראייה אחת - ב"י

היינו מדרבנן, אבל מדאורייתא א"צ לישב ז' נקיים אלא זבה גדולה, אלא שכדי שלא תבא לידי טעות החמירו חז"ל, והצריכו לעולם ז' נקיים.

[דג' חששות יש כאן, האחד במראה דם שיטעו לטהר, על כן החמירו לטמא כל מראה אדום, ועוד חשש לענין ימי נדה, דשמא עד יום האחרון של ראייתה עדיין לא ראתה דם טמא, על כן היה צריך ששה נקיים, ועוד חשש שתטעה בימים בין זיבה לנידה, דיש מקום לטעות בין נקיים דנדה לנקיים דזיבה, ע"כ צריכה בכל מקום ז"נ].

כל הפוסקים הסכימו, שמשעה שהאשה נעשה זבה גדול, אינה חוזרת לימי נדות עד שתשב ז' נקיים, ואין ימי זיבה אלא בי"א הסמוכים לז' שראתה בהם נדות.

ואין חילוק בין פנויה לנשואה לענין איסור נדה, כי כל הצל על הנדה חייב כרת.

§ סימן קפד – שצריך לפרוש מהאשה עונה קודם לוסתה §

וסתם וסת מל' יום - טור, והיינו אם לא קבעה וסת, או מסתמא וסתה כל ל', ובתוך ל' מיקרי שלא בשעת וסתה. (עש"ך, דאם לא קבעה וסת, מקרי בתוך ל' שלא בשעת וסתה, משמע דא"צ בדיקה תוך ל', ועיי' בכר"פ

סעיף א' - אשה שיצא דם ממקורה, בין באונס**בין ברצון, טמאה** - [אונס פי' על ידי

קפיצה, רצון פי' כפי טבע האשה מחמת עצמה].

והוא שתרגיש ביציאתו - היינו מדאורייתא, אבל מדרבנן טמאה אע"פ שלא הרגישה.

(ודע דג' מיני הרגשות יש לענין שתהא טמאה מדאורייתא, א' שנודעזע גופה, כמ"ש הרמב"ם, ב' שנפתח מקורה, כמבואר בס"י קפ"ח ובס"י ק"ץ ס"א, והג' נמצא בשו"ת האחרונים ז"ל, כשמרגשת שדבר לח זב ממנה בפנים, אמנם בת' חת"ס חולק ע"ז בכמה תשובות, והאריך לבאר דויבת דבר לח לאו הרגשה הוא, וכתב שכן הוא מורה ובא הלכה למעשה, וכן קיבל ממורו הגאון מוהר"ר נתן אדלער ז"ל).

וואם מצאה דם בבדיקה בלא הרגשה, או אחר תשמיש בלא הרגשה, אי הוי ספק דאורייתא, ונימא הא דלא ארגשה משום דסברה הרגש עד או שמש הוא, או לא, הו"פ והס"ט וח"ד כתבו דהוא דאורייתא, אבל בקינוח או שלא הכניסה העד בעומק אלא מהפרוזדור ולחוץ, אינו אלא מדרבנן כשלא הרגישה, וכן סומך להטלת מי רגלים הוא ג"כ דאורייתא - ח"ד).

ומיהו משתרגיש בו שנעקר ממקומו ויצא,**טמאה אף על פי שלא יצא לחוץ** - (עי'

בתשו' ברית אברהם, שרב אחד נסתפק, אם נימא דעיקר הטומאה בעקירת הדם מבית הפנימי לבה"ח, אבל יציאת הדם מבית החיצון לחוץ לא מעלה ולא מוריד, ותוכל לספור אותו לז"נ, או דיציאת הדם מבה"ח לחוץ יחשב ג"כ לראית טמאה, ולא תוכל לצרפו למנין ז"נ, והשיב לו והרבה להוכיח, דאין שום טמאה נוספת ביציאת הדם מבה"ח לחוץ, אך אין נ"מ בזה למ"ש הרב השואל אם תוכל לספור אותו לז"נ, דכיון שצריכה בדיקת הפסק

סעיף א' - רוב הנשים יש להם וסתות (פי' זמן**קצוה ארוכה כנשים) לראות בזמן ידוע,**

כגון מעשרים לעשרים יום או מל' לל' יום -

הלכות נדה סימן קפד – שצריך לפרוש מהאשה עונה קודם לוסתה

הסמוך לוסתה אחר רגע הוסת, דודאי אם רגילה לראות באמצע היום, ואנו אוסרים אותה לשמש מתחלת הנץ קודם שתגיע רגע הוסת, משום שמא ע"י חימום התשמיש יקדים האורת, והו דרבנן, אבל אחר אמצע היום שכבר עברה רגע הוסת, אע"ג דלא מחזיקין לה בודאי ראתה כיון דוסתות דרבנן, ולא אמרי' כבר ראתה, אבל מה"ת אסורה לשמש חציה של עונה זו מחצי יום ואילך, דשמא תראה עתה מחמת חום התשמיש, כיון שכבר הגיע הרגע שהיתה ראויה לראות בהם).

(ועי' בספר תפארת למשה שכתב, ואשה שקבעה וסת בליל טבילתה וא"א לה לטבול עד ליל וסתה, כגון שקבעה וסת מליל ט"ו לליל ט"ו, ודרכה לראות כל ז' ימים, וצריכה למנות שבעה נקיים שבוע שני וטובלת ליל ט"ו, דמותר לשמש אף שהוא שעת וסתה, דוסתות דרבנן ולא החמירו לאסרה על בעלה עולמית, ומכ"ש אם דרכה לראות ביום ט"ו, דאין להחמיר בליל טבילתה ליל ט"ו משום עונה שלפני עונת וסתה כדעת הא"ז, ומשמע דדוקא ככה"ג שדרכה לראות כל ז' ימים, וא"כ א"א להקדים הטבילה מליל ט"ו, אבל א"כ וקבעה וסת מליל י"ג לליל י"ג, אף שכתב הרמ"א בסי' קצ"ו סעיף י"א, דאין מתחלת למנות שבעה נקיים אלא מיום ו', וא"כ ליל הטבילה הוא שעת וסתה, מ"מ יותר עדיף שתתחיל למנות מיום ה', או יום ד', היינו בקבעה לליל י"ב, דזה אינו אלא חומרא, אכן אם וסתה ליום י"ג, בזה י"ל דיותר טוב לחוש לחומרת הרמ"א ז"ל, מלחוש לחומרת הא"ז שלא נזכר בש"ע כלל).

(ועי' בת' חת"ס שאלה כעין זו, באשה ששינתה וסתה פעמים בכל חודש באופן שקשה ורחוק שתודמן שתטבול לנדתה, כי עד שהראשונה פקודה שניה ממחרת לבא, ואם יודמן לה ליל טבילה יהיה בעונה שוסתה מחר ביומו, ולדעת הש"ך יש להחמיר כראב"ן לפרוש לילה שלפני אותה העונה, א"כ אשה זו סופה להתגרש מבעלה ח"ו, אם יש למצוא לה ב' היתירים, א' לשמש בליל הסמוך ליום שעונתה בו, ב' אם יארע שתראה מיד אחר טבילה טרם ששמש, להקל שלא תצטרך להמתין שש עונות ותספור ז"נ מיד שתפסוק לראות, והשיב לענין דין הא' אם צריך לנהוג כחומרת הא"ז וראב"ן, נראה להקל כיון דכל עיקר טעמם אינו אלא משום לא פלוג, בשגם וסתות דרבנן, ואפי' להרא"ה דס"ל עונה הסמוך לוסתה חמירא מוסת גופיה, מ"מ היינו בושת קבוע ג"פ, אבל וסת שאינו

שחלק עליו, אמנם הס"ט וח"ד קיימו דבריו, וכתבו דבתחלת ראייתה שלא נודע למתי תקבע וסת, מקרי בתוך ל' שלא בשעת וסתה, וא"צ בדיקה, אבל כשנתחזקה דאין לה וסת, צריכה לעולם בדיקה).

וכל אשה שיש לה וסת קבוע, בא עליה שלא בשעת וסתה, ואינה צריכה בדיקה לפני

תשמיש (רמז"ס) – ימה דמשמע דלאחר תשמיש בעי בדיקה, היינו להרמב"ם, אבל לרוב הפוסקים ולדעת הרב, אין לה להחמיר כלל.

[בטור כתוב דבא עליה כמו שירצה, ור"ל בין שהיא ערה, בין שהיא אינה ערה כ"כ שתוכל להשיב אם היא טהורה אי לאו].

כגו: גס חין לה להחמיר לנדוק עלמה, לה לפני תשמיש ולח לאחר תשמיש, שלא יכח לנו נוקפו ופורש. אבל שלא בשעת תשמיש, כל המרבה לבדוק הרי זו משובחת.

סעיף ג' - בשעת וסתה, צריך לפרוש ממנה עונה אחת – (ואם עברו ושמשו, האיש והאשה שניהם צריכים כפרה).

היינו מדרבנן, כן הסכמת רוב הפוסקים והאחרונים, דוסתות דרבנן.

(עי' בת' נו"ב שהעלה דמה שאמרו וסתות דרבנן, היינו לענין שלא אמרינן שכבר ראתה בשעת וסתה, משום דנגד חזקה אורח בזמנו בא, יש חזקה טהרה, אבל לענין לפרוש מאשתו סמוך לוסתה הוא מן התורה, דחיישינן שמא תראה, ולא אמרינן על להבא נוקים לה בחזקה טהרה, דאטו לעולם לא תראה, ודמי להא דאמרו, שמא מת לא חיישינן ושמא ימות חיישינן, ועי' בת' חת"ס שכתב, דהנו"ב כוון סברא זו מדעתו, ובאמת היא קדומה בהרא"ה, וכן קיבל ממורו הגאון ז"ל לחלק בכך, ולכן חושש מאד לסברא זו, ומשוי לה ספק דאורייתא).

(אמנם מדברי הרא"ה ז"ל נראה, דרק גוף הסברא לחלק בין ראתה לשמא תראה קדומה בהרא"ה, אבל לדינא יש מרחק רב ביניהם, ואלו דברי הרא"ה, אע"ג דוסתות לאו דאורייתא כדי שנחזיק אותה בודאי טמאה אחר שעבר רגע הוסת, מ"מ מה"ת אסורה לשמש בעונה